

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1868)

stwierdzam nieważność

§ 2. ust. 2 we fragmencie: „z tym, że obowiązuje on tych nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielowi zastępstwo” uchwały Nr XLII/315/2018 Rady Powiatu Lubińskiego z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela oraz określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek godzin tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Lubiński.

Uzasadnienie

Rada Powiatu Lubińskiego na sesji w dniu 26 kwietnia 2018 r. podjęła uchwałę Nr XLII/315/2018 w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela oraz określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek godzin tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Lubiński, zwaną dalej uchwałą.

Przedmiotowa uchwała została przesłana przez Sekretarza Powiatu Lubińskiego, pismem z dnia 26 kwietnia 2018 r. znak: BZ.0004.15.2018, doręczonym Wojewodzie Dolnośląskiemu, w dniu 2 maja 2018 r.

W toku badania zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że § 2 ust. 2 we fragmencie: „z tym, że obowiązuje on tych nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielowi zastępstwo” został podjęty z istotnym naruszeniem art. 42 ust. 7 pkt 2 w zw. z art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189, zwanej dalej: „Kartą Nauczyciela”), polegającym na nieuprawnionym różnicowaniu sytuacji prawnej nauczycieli pełniących funkcje kierownicze.

W § 2 ust. 1 uchwały Rada Powiatu określiła obniżki tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych określony w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela wobec dyrektorów i wicedyrektorów szkół. Z kolei w § 2 ust. 2 Rada Powiatu postanowiła, że: „Wymiar zajęć ustalony zgodnie z ust. 1 odnosi się także do nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono to stanowisko, z tym, że obowiązuje on tych nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielowi zastępstwo”.

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja uchwały, w zakwestionowanym fragmencie, stanowi istotne naruszenie art. 42 ust. 7 pkt 2 w zw. z art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela. Zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela organ prowadzący szkołę określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Tym samym Rada Powiatu Lubińskiego została upoważniona do określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek, o których mowa w ust. 6. Przy czym przepis art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela stanowi, że dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Oznacza to, że wspomniane obniżenie wymiaru godzin albo zwolnienie od

obowiązku realizacji zajęć nastąpić powinno z chwilą powierzenia obowiązków kierowniczych i nie może być decyzją Rady odłożone w czasie. Przesunięcie w czasie obowiązywania obniżonego wymiaru zajęć na okres od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono zastępstwo, w odniesieniu do nauczycieli, którzy zastępują nauczycieli, którym powierzono obowiązki kierownicze, stawia tę grupę nauczycieli w gorszej sytuacji niż pozostałych, których dotyczy obniżony wymiar zajęć. Dochodzi do różnicowania sytuacji osób zajmujących stanowiska kierownicze, jako jednej grupy, oraz osób, które zastępują nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze, jako drugiej grupy. Przy czym druga grupa została postawiona w gorszej sytuacji niż grupa pierwsza. Rada Powiatu Lubińskiego dokonała modyfikacji norm ustawowych, co uznać trzeba za istotne naruszenie prawa, zwłaszcza w sytuacji, gdy pogorszono sytuację prawną jednej z grup, której dotyczy norma kompetencyjna.

Ponadto, zgodnie z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) wszyscy są wobec prawa równi i wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Natomiast zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób i nie mogą one naruszać istoty wolności i praw. Mając na uwadze powyższe Rada, ustalając w myśl art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela zasady udzielania obniżek, o których mowa w ust. 6, nie może dyskryminować nauczycieli tylko z tego powodu, że pełnią funkcję kierowniczą w zastępstwie. Ustawa nie przewiduje tego rodzaju rozróżnienia, a tym samym także prawodawca miejscowy nie może go wprowadzać.

W toku postępowania nadzorczego Przewodnicząca Rady wskazała, że nie było intencją Rady Powiatu Lubińskiego różnicowanie sytuacji osób zajmujących stanowiska kierownicze od osób, które takie stanowiska zajmują w zastępstwie. Zapis § 2 ust. 2 uchwały wynikał ze specyfiki i organizacji szkół, tj. m. in. z obowiązku zatwierdzania zmian w arkuszu organizacji szkoły zgodnie z § 17 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649).

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień wskazać należy, że przepis § 17 w ust. 4, ust. 5, ust. 6 i ust. 7 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli określa podmiot tworzący arkusz organizacyjny, podmioty opiniujące arkusz i procedurę tworzenia arkusza organizacyjnego. Z kolei w ust. 8 § 17 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli Minister Edukacji Narodowej wskazał, że w przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola do dnia 30 września: 1) opinie, o których mowa w ust. 4 i 6, są wydawane w terminie 4 dni roboczych od dnia otrzymania zmian; 2) organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza zmiany, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia ich otrzymania. Zaś w ust. 9 § 17 Minister postanowił, że w przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola po dniu 30 września, organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza te zmiany w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania. Tym samym przewidziano, zwłaszcza w trakcie roku szkolnego, uproszczoną procedurę dokonywania zmian w arkuszu organizacyjnym, która w takim przypadku powinna trwać maksymalnie 7 dni, co oczywiście nie wyklucza zatwierdzenia zmian w arkuszu organizacyjnym w terminie krótszym. Nie można zatem uznać za słuszne wyjaśnienia złożone przez Przewodniczącą Rady. Natomiast ponownie podkreślić należy, że w ramach określania zasad udzielania obniżek, nie można różnicować sytuacji prawnej nauczycieli pełniących funkcje kierownicze od sytuacji prawnej nauczycieli pełniących funkcje kierownicze w zastępstwie.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu powiatu wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Paweł Hreniak